

Kurzus kódjai: FLMD-212:13; FLMD-312:61

Kurzus címe: Műfajiság a magyar filmben: Premodern és modern melodramák

Tanár neve: Gelencsér Gábor

Kurzus időpontja, helye: hétfő 11 30-13 00 -135

Kurzus típusa: szeminárium

Kurzus leírása: A melodráma műfaját a magyar film történetében elsősorban az 1945 előtti korszakhoz társítjuk, amikor is a melodráma a második világháború kezdetétől a vígjátékok mellett a másik meghatározó műfajként jelenik meg. Az 1945 utáni időszak látszólag nem kedvez a melodráma klasszikus ún. nagyformájának – ám kedvez a társadalmi melodramák változatos tematikájú megvalósulásának. A szemináriumon a társadalmi melodramák 1954 és 1962 között, a premodern korszakhoz tartozó egységes korpuszát tekintjük át. A mostani, az előzményétől függetlenül is látogatható szemináriumon a melodramák több korszakon átívelő változatos formáját vizsgáljuk egy 1967-es önmagában álló munkától a hetvenes–nyolcvanas évek történelmi melodramáin át a nyolcvanas évektől születő, különböző stílusirányzatokhoz kapcsolódó filmekig.

Elsajátítandó kompetenciák: **Tudás:** a mozgóképtörténet nagy korszakainak átfogó ismerete, valamint egyes korszakok, irányzatok, nemzeti filmgyártások alapos ismerete, ezen belül kiemelten a múltbeli és kortárs európai és a magyar mozgóképes jelenségek ismerete

Képesség: a mozgóképes kulturális jelenségek történelmi elemzésének, kritikai értelmezésének képessége magyar és európai kontextusban

Attitűd: a mozgóképes jelenségek társadalmi háttérének minél alaposabb megismerésére

autonómia és felelősség: tudatosan reflexió a mozgóképes jelenségek történelmi és kulturális beágyazottságára

Módszer: Szemináriumi előadás az adott film által reprezentált korszakról és életműről, majd ezt követően a film szoros elemzése közös szemináriumi munka keretében.

Kurzus teljesítésének követelményei:

- a kötelező filmek óráról-órára történő megtekintése (az óra elején megírt filmismereti teszt 3 alkalommal hagyható ki vagy háromszor lehet sikertelen)
- szemináriumi előadás vagy házi dolgozat
- ZH, időpontja: az utolsó óra (május 9.)

Kötelező filmek:

1. febr. 15.: Gertler Viktor: Gázolás (1955)
2. febr. 22.: Fehér Imre: Bakaruhában (1957)
3. febr. 29.: Bán Frigyes: Csigalépcső (1957)
4. márc. 7.: Máriássy Félix: Csempészek (1958)
5. márc. 21.: Herskó János: Vasvirág (1958)
6. ápr. 4.: Fábri Zoltán: Dúvad (1959)
7. ápr. 11.: Fejér Tamás: Kertes házak utcája (1962)
8. ápr. 18.: Makk Károly: Elveszett paradicsom (1962)
9. ápr. 25.: Rényi Tamás: Sikátor (1966)
10. máj. 2.: Révész György: Egy szerelem három éjszakája (1967)

Kötelező irodalom: Balogh Gyöngyi – Király Jenő: „Csak egy nap a világ...”. A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929–1936. Budapest, Magyar Filmintézet, 586–627. (A *melodráma nagyformája* című fejezet)

Gelencsér Gábor: A film noirtól a melodramáig. A közélet magánosítása. *Filmvilág*, 2011/9.

Gelencsér Gábor: *Forgatott könyvek. A magyar film és az irodalom kapcsolata 1945 és 1995 között*. Budapest, Kijárat – Kosztolányi Dezső Kulturális Alapítvány, 2015, 171–192.

Grodal, Torben: *A fikció műfajtipológiája* (Ford. Ragó Anett). In: *A kortárs filmelmélet útjai*. (Szerk. Vajdovich Györgyi). Budapest, Palatinus, 2004, 320–355.

Király Jenő: *Frivol múzsa. A tömegfilm sajátos alkotásmódja és a tömegkultúra esztétikája*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. I. kötet 199–213., 254–294.

Kovács András Bálint: *A modern film irányzatai. Az európai művészfilm 1950-1980*. Budapest, Palatinus, 2005, 104–124.
